

Az alternatív dohánytermékek szerepe a leszokás-támogatásban: orvosi és nővéri szempontok a foglalkozás-egészségügyben

---

Dr. Medgyesi János

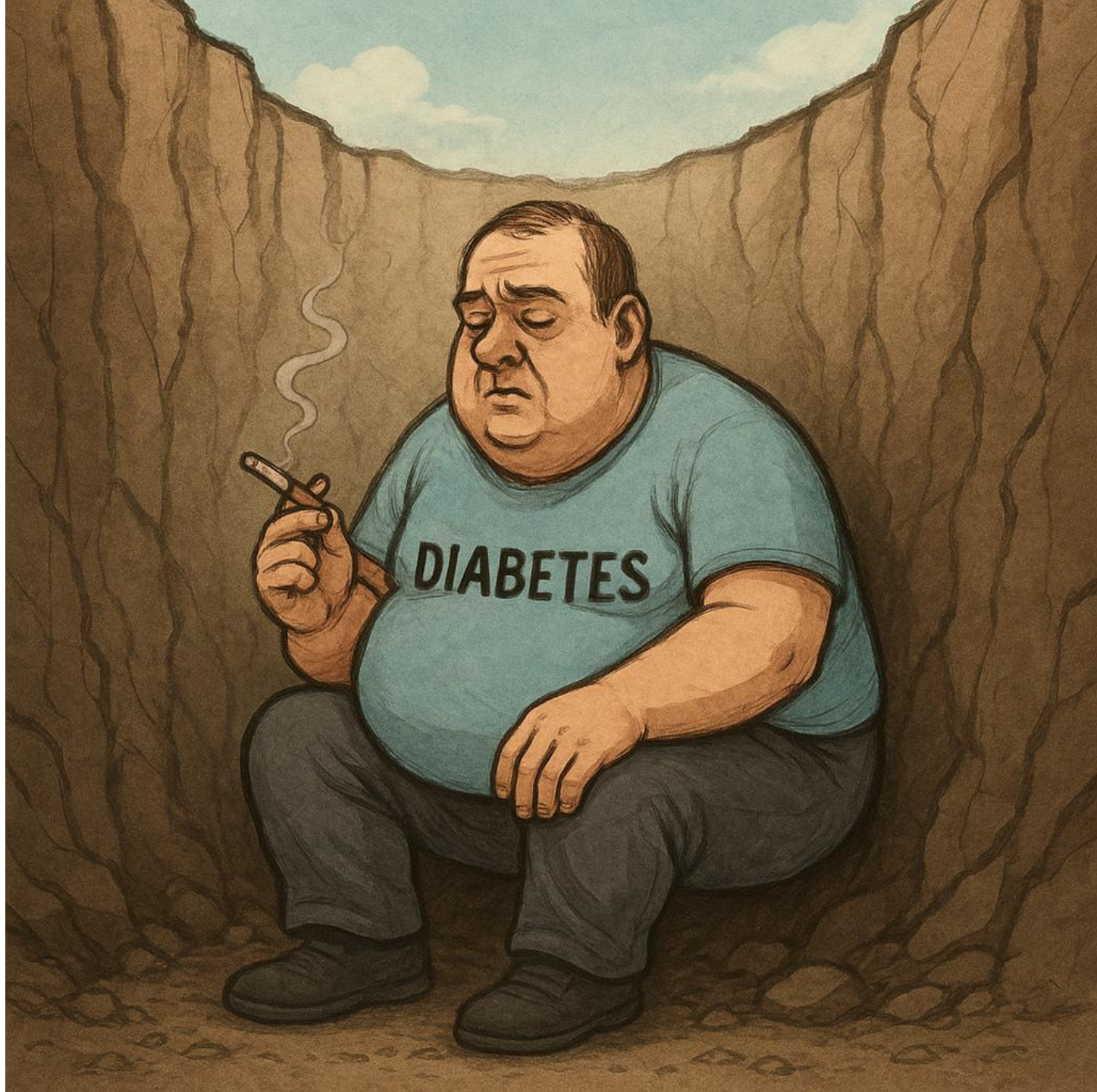
Háziorvos, Foglalkozás-egészségügyi szakorvos,

MedFood orvosigazgató

Orvos-Coach

Tartalom

1. Bemutatkozás
2. A probléma
3. Ártalomcsökkentés
4. Biomarker vizsgálatok
5. Szokás-váltás a klinikumban

Foglalkozás- egészségügy

- Választható – növekvő stressz, bizonytalanság

- **Kell valami olyat nyújtani, amiért visszahívunk, ami a munkavállalónak hasznos**

> [BMJ](#). 2020 Jan 8;368:l6669. doi: 10.1136/bmj.l6669.

Healthy lifestyle and life expectancy free of cancer, cardiovascular disease, and type 2 diabetes: prospective cohort study

Yanping Li ¹, Josje Schoufour ^{2 3}, Dong D Wang ¹, Klodian Dhana ^{1 4}, An Pan ⁵, Xiaoran Liu ¹, Mingyang Song ^{1 6 7 8}, Gang Liu ^{1 9}, Hyun Joon Shin ¹⁰, Qi Sun ^{1 11}, Laila Al-Shaar ¹, Molin Wang ⁶, Eric B Rimm ^{1 11}, Ellen Hertzmark ¹², Meir J Stampfer ^{1 6 11}, Walter C Willett ^{1 6 11}, Oscar H Franco ^{2 13}, Frank B Hu ^{1 6 11}

Affiliations [+](#) expand

PMID: 31915124 PMCID: [PMC7190036](#) DOI: [10.1136/bmj.l6669](#)

Abstract

Objective: To examine how a healthy lifestyle is related to life expectancy that is free from major chronic diseases.

50 éves korban a 30 éves túlélési valószínűség

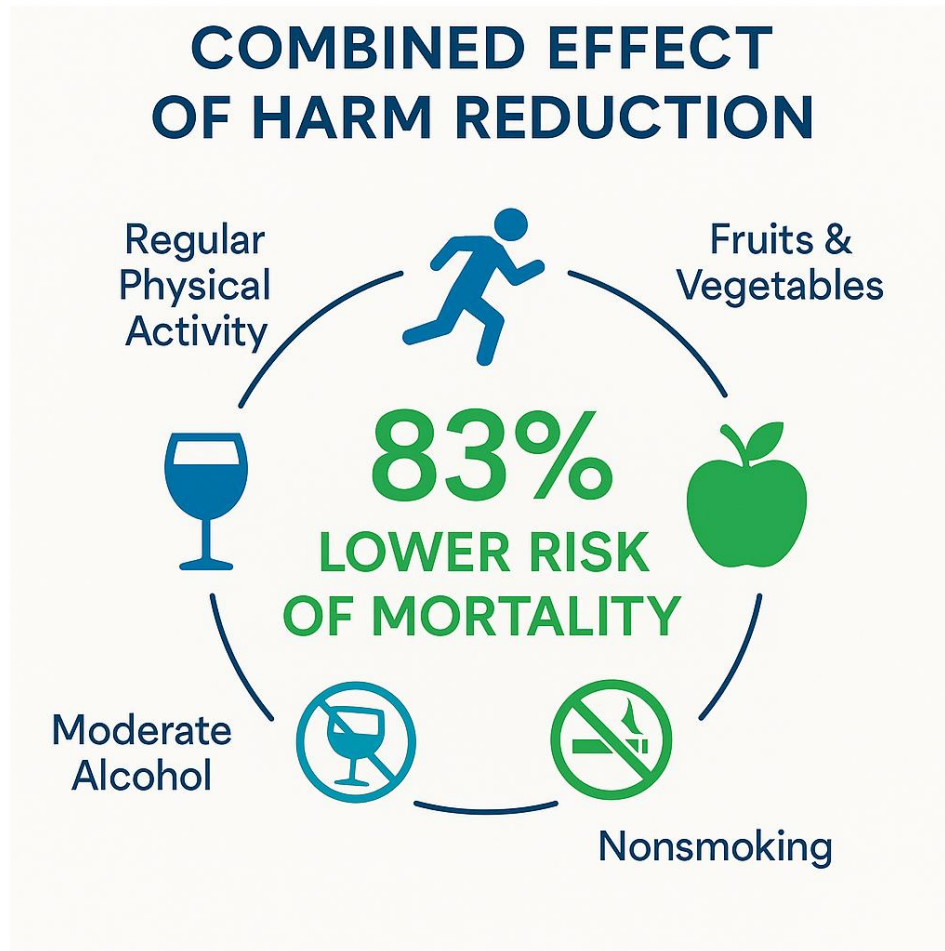
**Egészséges
életmód:**

~80% esély a
80 év elérésére

**Egészségtelen
életmód:**

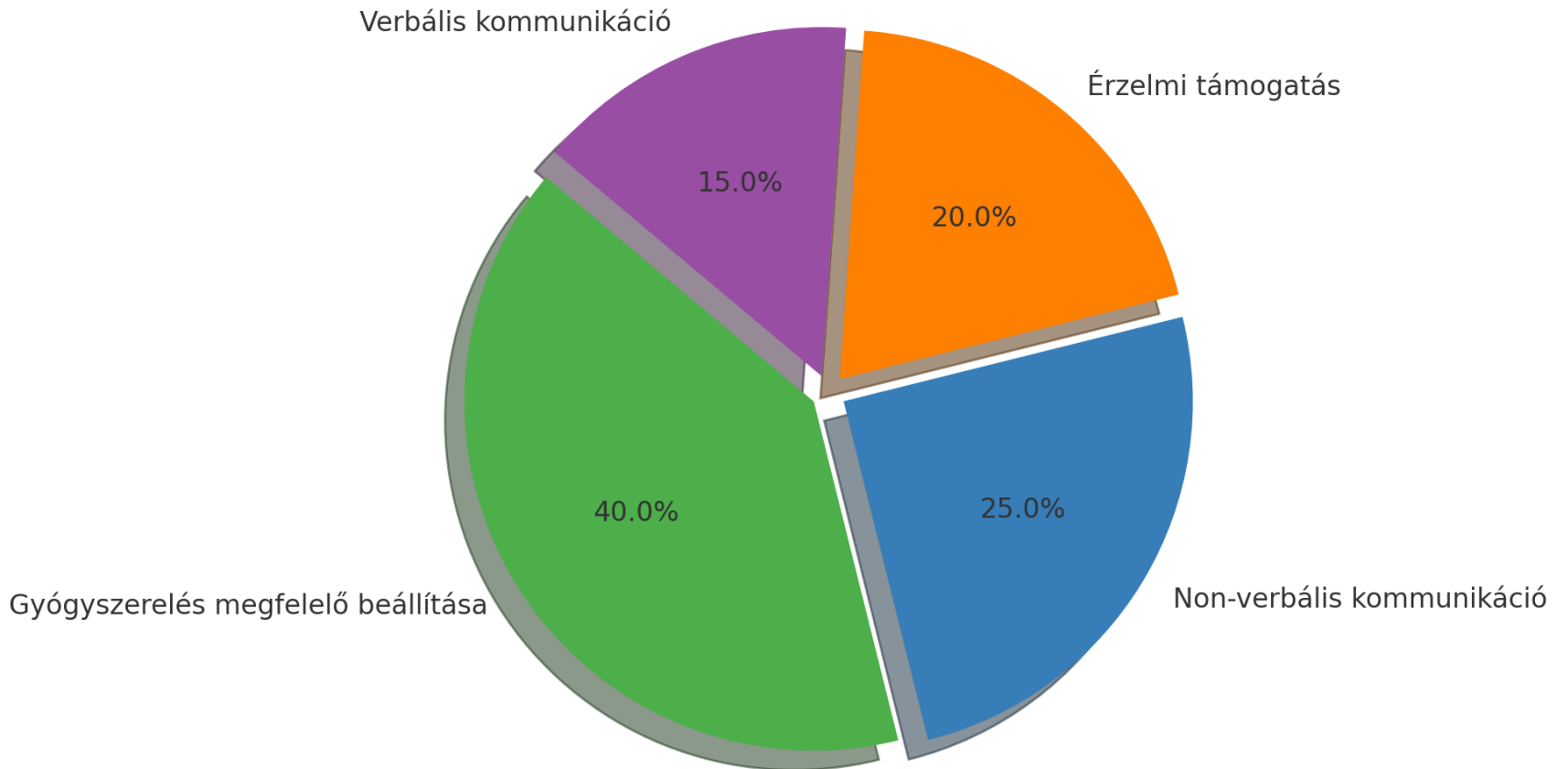
~40% esély a 80
év elérésére

Sok kicsi sokra megy

A terápiás siker összetevői

Kommunikáció hatása a terápiás sikerre

- Mehrabian, 1971 – Silent Messages: **nonverbális jelek dominanciája** (7% szó, 38% hang, 55% testbeszéd).
- Roter & Hall, 2006 – Doctors Talking with Patients: betegelégedettség és compliance **erősen függ az orvosi kommunikációtól.**
- DiMatteo & DiNicola, 1982 – Achieving Patient Compliance: **empatikus kommunikáció** → akár +19% jobb együttműködés.
- Stewart, 1995 – CMAJ review: **jobb vérnyomás-kontroll**, kevesebb fájdalom, **gyorsabb gyógyulás.**
- Epstein & Street, 2007 – NIH report: **betegközpontú kommunikáció** → pszichés jóllét, hosszú távú jobb kimenetek.

1. Behavioral Psychology (Viselkedéslélektan)

B.F. Skinner és a **behaviorista tanuláselmélet** szerint a kis, ismétlődő viselkedések (megerősítve pozitív következményekkel) stabil szokásokká válnak.

Forrás: Skinner, B. F. (1953). Science and Human Behavior.

2. Habit Formation – Szokásképződés

Wendy Wood és **Phillippa Lally** kutatásai kimutatták, hogy a **kis szokások rendszeres ismétlése** automatikus viselkedéssé válik, kb. **66 nap** alatt.

Lally P, et al. Eur J Soc Psychol. 2010;40(6):998-1009.

3. Self-efficacy & Goal-setting

Albert Bandura: a **kis sikerek** („mastery experiences”) növelik az **önhatékonyságot**, ami fenntartja a viselkedésváltozást.

Bandura, A. (1997). Self-efficacy: The Exercise of Control.

4. Kaizen és folyamatos fejlesztés

A Kaizen-elv is a **folyamatos, kicsi lépések** kumulatív hatására épít – a compound effect elmélet „organizációs” megfelelője.

Imai, M. (1986). Kaizen: The Key to Japan's Competitive Success.

5. Behavioral Spillover és Coaction

A kutatások azt is igazolják, hogy egy pozitív életmódbeli változás (pl. több mozgás) **spillover hatást** válthat ki más területeken (pl. étrend, dohányzás).

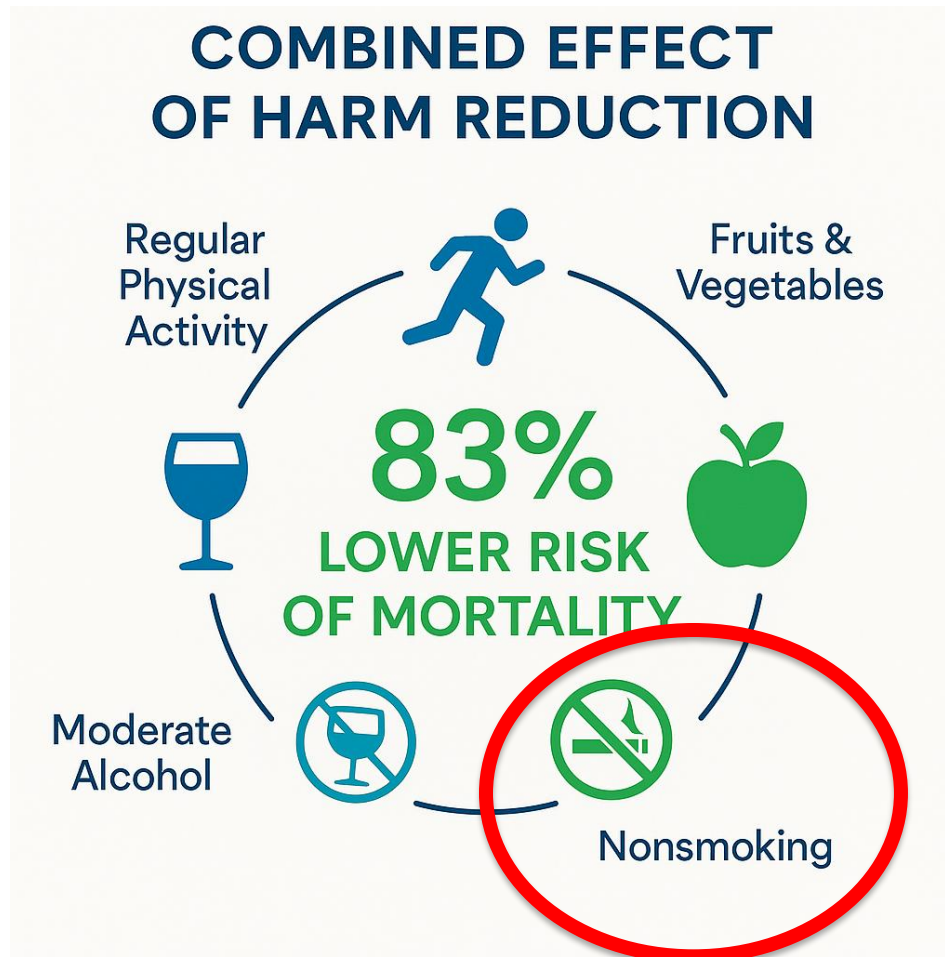
Verplanken & Roy, J Environ Psychol. 2016;45:127–135.

.

.

Sok kicsi sokra megy

THR Products

Vape

E-cigarettes or vapors have had a liquid containing nicotine, producing an inhalable vapour. Vaping has been shown to be significantly less harmful than smoking, as it eliminates the combustion process that releases harmful chemicals while smoking.

Nicotine pouch

Nicotine pouches are small, moisture-proof packets placed between the gum and lip. They deliver nicotine without combustion, reducing the associated risks.

Nicotine gum

Chewing gum of the gummy variety, a controlled release of nicotine, allowing smokers to satisfy their craving without inhaling smoke.

Snus

Snus is a moist, smokeless tobacco product placed under the upper lip. It has been found to be less harmful than smoking, as it eliminates the combustion and inhalation of smoke.

Heated tobacco product

Heated tobacco products are a category of reduced-risk products designed to heat rather than burn tobacco. They create an inhalable aerosol that contains nicotine and other tobacco chemicals but does not contain tar or carbon monoxide.

ÁRTALOM CSÖKKENTÉS A KÖRNYEZET VÁLTOZTATÁSA

Nikotin tartalmú lehetőségek...

Donányzás ártalom csökkentés

PubMed®

[Advanced](#) [Create alert](#) [Create RSS](#) [User Guide](#)

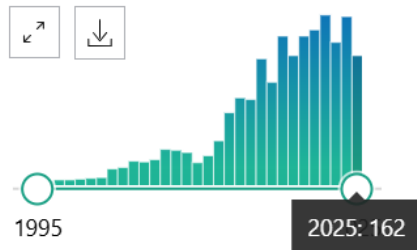
Sort by:

MY CUSTOM FILTERS

2,102 results

Page 1 of 211

RESULTS BY YEAR

PUBLICATION DATE

Harm reduction in tobacco control: where do we draw the line?

1 Al-Hamdani M, Manly E.

Cite J Public Health Policy. 2022 Mar;43(1):149-154. doi: 10.1057/s41271-021-00327-5. Epub 2022 Jan 8. PMID: 34997211 Review.

But many advertised "non-pharmaceutical" **harm reduction** alternatives for **tobacco** smoking are problematic. Studies have revealed inconclusive results using agents including chewing **tobacco** and e-cigarettes to quit smoking and have demonstrated continued ...

Harm reduction and tobacco smoking

Dohányzás ártalom csökkentés - Biomarkerek

smoking harm reduction and biomarkers

Search

[Advanced](#) [Create alert](#) [Create RSS](#)

[User Guide](#)

Save

Email

Send to

Sort by:

Best match

Display options

MY CUSTOM FILTERS

138 results

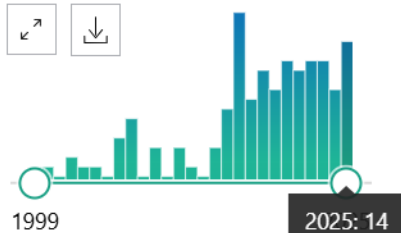
Page

1

of 14

RESULTS BY YEAR

PUBLICATION DATE

3 articles found by citation matching

[Tobacco smoking, harm reduction, and biomarkers.](#)

Shields PG. *J Natl Cancer Inst.* 2002. PMID: 12359853 Review.

[Does smoking reduction result in reduction of biomarkers associated with harm? A pilot study using a nicotine inhaler.](#)

Hurt RD, et al. *Nicotine Tob Res.* 2000. PMID: 11197312

Research Article

Differences in biomarkers of potential harm after 2+ years of tobacco heating system use compared to cigarette smoking: a cross-sectional study

S. Michael Ansari , Patrice Leroy , Guillaume de La Bourdonnaye , Sandrine Pouly , Lindsay Reese & Christelle Haziza

Pages 178-191 | Received 16 Dec 2024, Accepted 25 Jan 2025, Accepted author version posted online: 30 Jan 2025, Published online: 19 Feb 2025

 Cite this article <https://doi.org/10.1080/1354750X.2025.2461069>

 Teljes cikk

 Ábrák és adatok

 Referenciák

 Kiegészítő

 Hivatkozások

 Metrikák

 Engedélyezés

Comparison of Biomarkers Between THS Users and Smokers

Biomarker	THS vs Smokers (Direction)	Mean Difference / % Change	p-value	Confidence Interval / Notes
COHb	↓	-50.5%	<0.001	Significant reduction
Total NNAL	↓	-81.1%	<0.001	95% CI significant
WBC	↓	-0.694 ×10 ⁹ /L	<0.001	Inflammation marker
8-epi-PGF2α	↓	-23.6%	<0.001	Oxidative stress marker
HDL-C	↑	+0.094 mmol/L	=0.002	Improved lipid metabolism
sICAM-1	↓	-11.8%	<0.001	Endothelial function improved
11-DTX-B2	↓	-30.4%	<0.001	Platelet activation reduced
FEV1% predicted	↑	+2.983%	=0.002	Better lung function
Central Alx	↓	-2.86%	<0.001	Lower arterial stiffness

Mit nyerhet a hagyományosan dohányzó az ártalomcsökkentéssel?

- Akut előnyök: kevesebb CO, **jobb oxigenizáció**
- Középtáv: **alacsonyabb oxidatív stressz és gyulladás**
- Potenciális haszon: **lassabb atherogenesis, kisebb CV rizikó**
- Betegszempont: **fenntarthatóbb, mint a teljes absztinencia**

Combustive
Cigarettas
~600-900°C

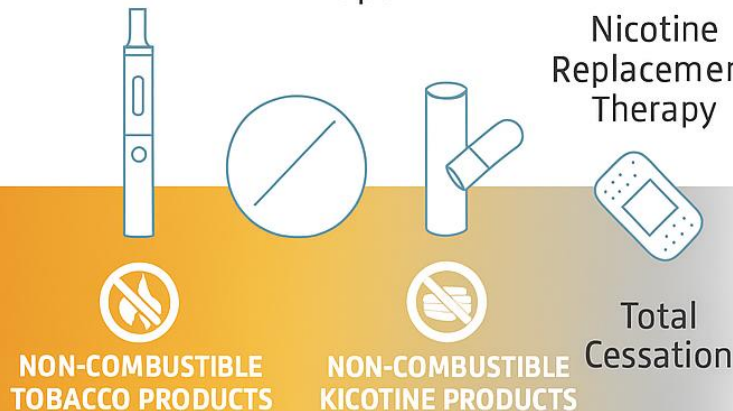
HIGHER RISK
MORE TOXICANTS

Parázslík - Beleszívni

Heated
Tobacco

Vapor

Nicotine
Replacement
Therapy

Total
Cessation

LOWER RISK
FEWER TOXICANTS

Heated tobacco products
~250-350°C

Állandó fix hőmérséklet

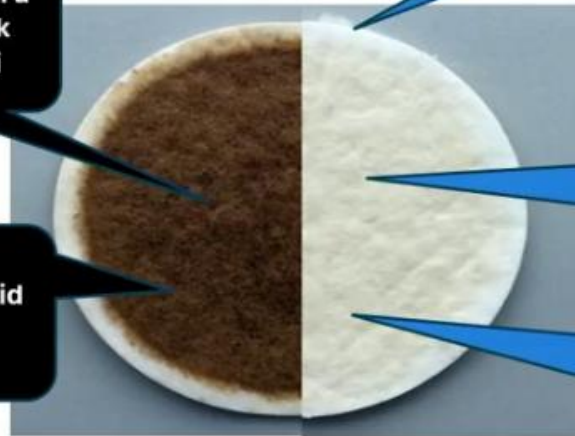
A cigarettafüst és a THS aeroszol közötti különbségek

THS – Tobacco Heating System: nincs jelen égés

A víz és a glicerin a füst tömegének 50%-át teszi ki

Szén-bázisú szolid részecskék

A víz és a glicerin az aeroszol tömegének 90%-át teszi ki

A toxikus anyagok mennyisége > 90%-al alacsonyabb

Nincsenek szén bázisú szolid részecskék

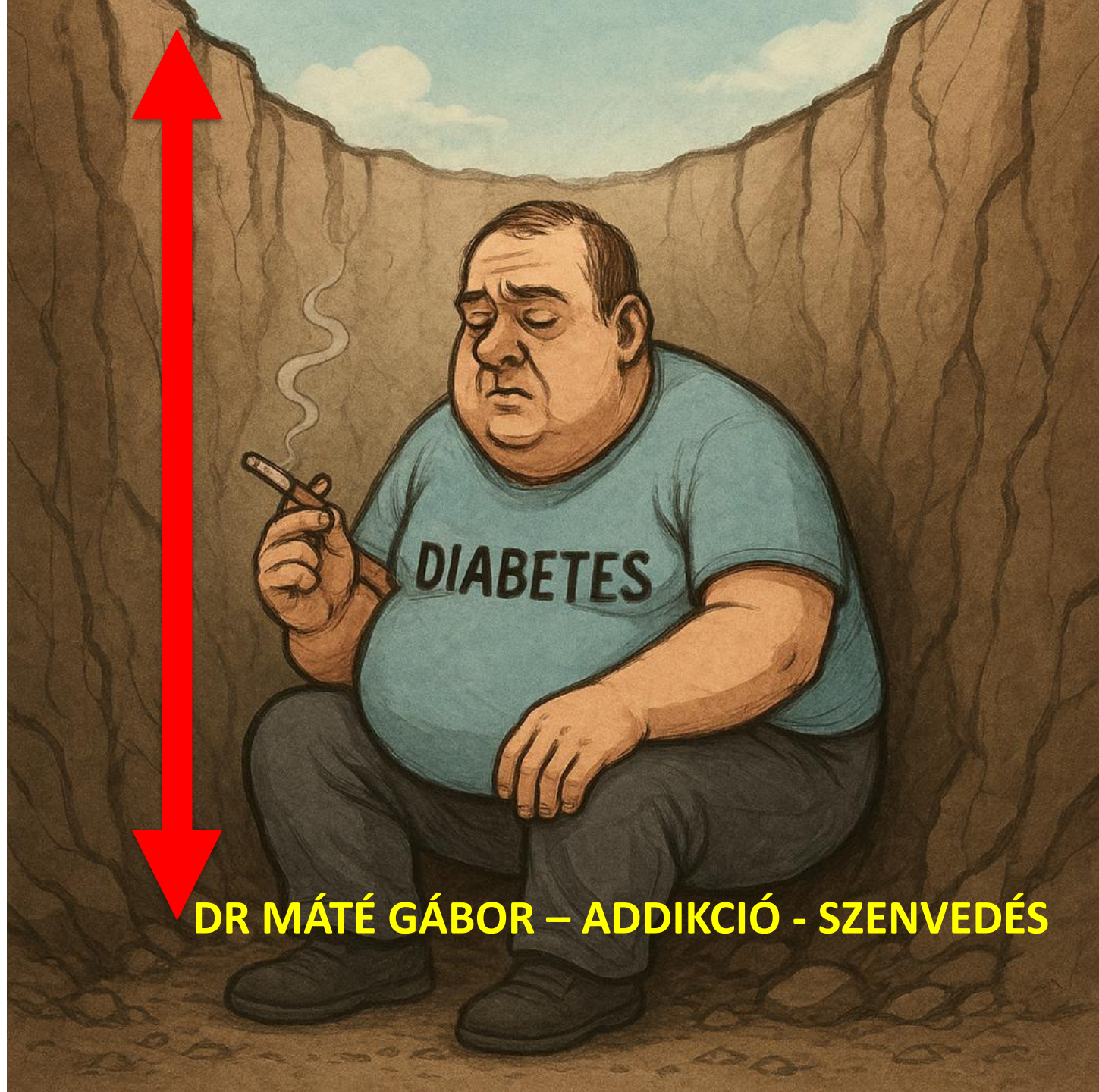
Schaller, J. P., et al. (2016). Evaluation of the Tobacco Heating System 2.2. Part 2: Chemical composition, genotoxicity, cytotoxicity, and physical properties of the aerosol. *Regul Toxicol Pharmacol* 81 Suppl2: S27-S47.

Pratte et al. Investigation of solid particles in the mainstream aerosol of the Tobacco Heating System THS2.2 and mainstream smoke of a 3R4F reference cigarette. *Hum. Exp. Toxicol*, 2017; 36:1115-1120

Ghosh, 2014 (DOI: 10.2478/cttr-2014-0008) Beiträge zur Tabakforschung/Contributions to Tobacco Research., 2014;26(2):38-49

„A kis,
következetes
emlékeztetések
idővel hatalmas
eredményeket
hoznak.”

DR MÁTÉ GÁBOR – ADDIKCIÓ - SZENVEDÉS

Tudományos háttér és fő megállapítások

1. Wood & Neal (2016)

Healthy through habit

➤ **A kis, következetes lépések vezetnek automatizált szokásokhoz. A siker kulcsa: a környezeti ingerek és a rendszeres gyakorlás.**

2. Gardner (2023)

Developing habit-based health behaviour change

➤ **A tartós változás ismétlődő viselkedésekből épül – ez a compound effect tudományos háttere.**

3. Michaelsen et al. (2022)

Functional Mechanisms of Health Behavior Change

➤ **Az erős kezdeti motiváció („big boom”) indítja a folyamatot, de hosszú távú sikerhez folyamatos megerősítés kell.**

4. Middleton et al. (2013)

Long-Term Adherence to Health Behavior Change

➤ **A fenntartás kulcsa a visszajelzés, a közösségi támogatás és az orvosi utánkövetés.**

5. Akash & Chowdhury (2025)

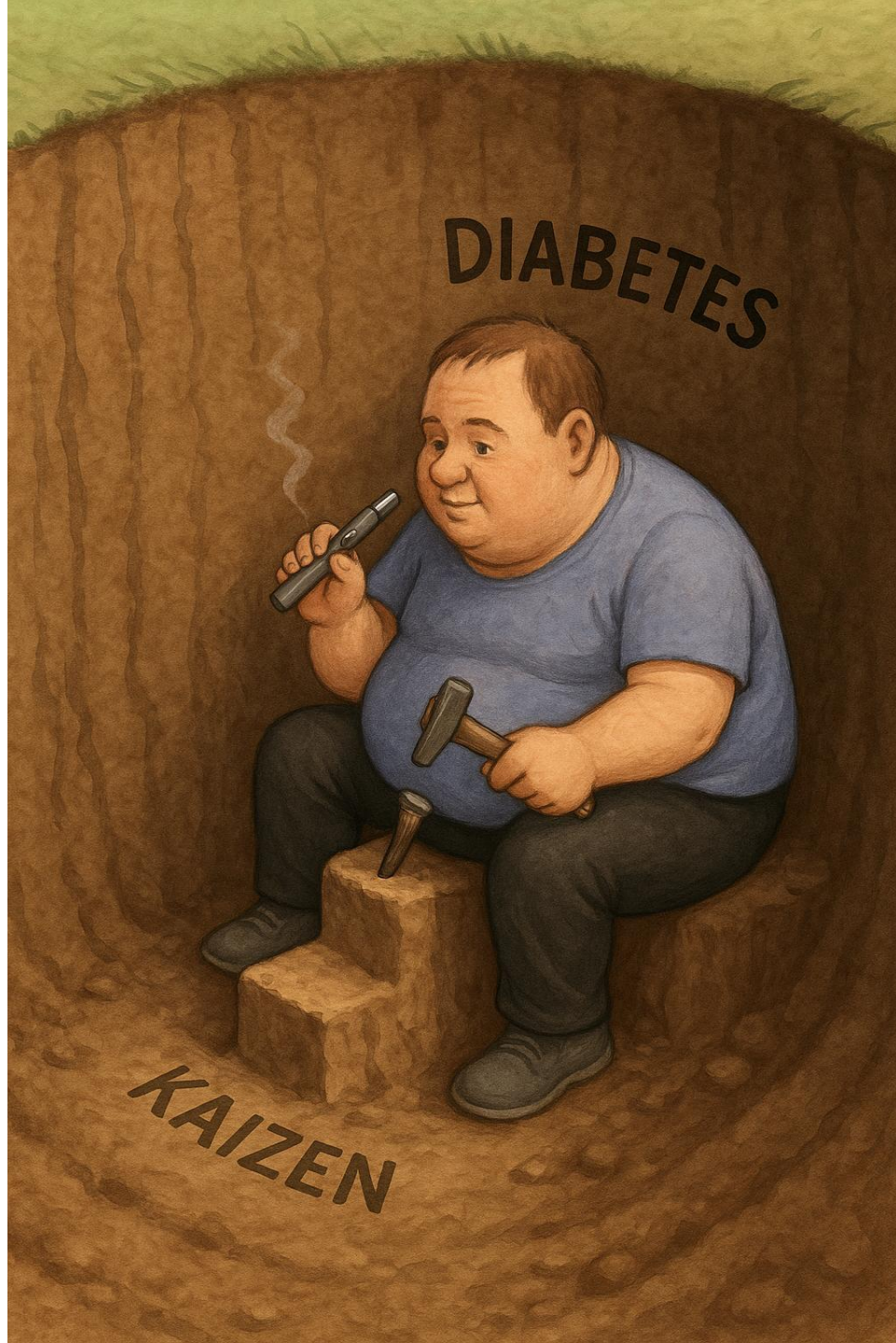
Small changes, big impact

➤ **A kis, következetes döntések hosszú távon exponenciális egészségnyereséget hoznak.**

6. Wang (2025)

Comprehending Health Behavior Change and Maintenance

➤ **A folyamat két fázisa: indítás (Big Boom) és fenntartás (Compound Effect).**

DIABETES

KAIZEN

Rizikók és limitációk

- Fiatalok edukálása – képek!
- Nikotin-függőség fennmarad
- HbA1c javulás nem bizonyított
- Hosszú távú (10–20 év) adatok nincsenek
- Ipari finanszírozású vizsgálatok → óvatosság szükséges
- A napi dózis nem ellenőrizhető
- Nyálkahártya érzékenység
- Egyéni pulmonális érzékenység
- A biztonság illúziója
- Az anyagcsere kisebb mértékű, de meglévő károsodása

**Az ártalomcsökkentés nem végcél
egy kapunyitás,
amelyet követhetnek további egészséges
döntések.**

A wide, calm river flows through a lush tropical forest. The banks are lined with dense green vegetation, including palm trees and various shrubs. In the distance, the river meets a sandy beach and the blue ocean under a clear sky with a few light clouds. The water is a deep blue, reflecting the sky and the surrounding greenery.

Köszönöm a figyelmet!